

szombat

Zsidó politikai és kulturális folyóirat

A RENDELKEZÉS ÉVE	2003	2004	2005	2006	2007
Chabad Lubavits Zsidó Nevelési És Oktatási Alapítvány	911 574	1 166 057	2 703 150	3 052 618	3 930 601
Mazsihisz Szeretetkórházért Közhasznú Alapítvány	-	1 860 211	2 997 720	4 134 266	3 787 887
Világi Zsidó (Lauder) Iskola Alapítvány	2 641 139	2 861 929	2 747 295	2 484 115	2 101 477
Magyarországi Zsidó Szociális Segély Alapítvány (Joint)	3 374 453	3 116 484	2 070 977	2 014 428	1 620 027
Magyar Zsidó Kulturális Egyesület	1 137 237	1 346 336	1 004 838	925 690	1 027 621
Cödökó Zsidó Szociális-Nevelési És Kulturális Alapítvány (Mazsihisz)	1 249 397	717 010	806 718	860 812	859 831
Haver Informális Zsidó Oktatási Közhasznú Alapítvány	-	-	-	1 900 644	777 965
Frankel Zsinagóga Alapítvány					654 636
Alapítvány a Szegedi Zsinagógáért	426 211	467 473	474 134	581 676	626 586
Alapítvány a magyar zsidó ifjúságért (Hasomer Hacair)	613 813	267 575	377 432	439 794	540 383
Zsidó Fiatalok Magyarországi Egyesülete	728 907	684 341	507 019	374 681	506 846
Alapítvány a Zsidó Egyetemért	-	471 487	470 946	322 417	451 974
Hillél Zsidó Oktatási És Ifjúsági Központ Alapítvány	-	-	-	255 212	298 418
Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány	584 288	538 593	393 059	159 452	274 005
Szombat alapítvány	-	-	266 647	260 706	211 775
Igaz emberekért alapítvány (A Jad Vasém kítüntetettjeit segíve)	165 632	343 597	157 868	231 891	205 318
A debreceni zsidó templomért és temetőért alapítvány	269 478	245 028	194 077	196 129	167 564
Klein Dezsóné Emlékalapítvány a Nagykőrösi Zsidó Élet Fennmaradásáért	-	-	-	76 793	164 584
Szombathelyi Zsidó Hitközség Szociális Alapítványa	64 157	105 608	131 826	159 940	96 683
Kanizsa Zsinagóga Alapítvány					69 239
Magyar-Izraeli Baráti Körök Dunamenti Szövetsége					68 829
Dr. Miklós László monori zsidó alapítvány					62 961
Keresztény Zsidó Társaság	63 291	76 432	57 925	64 987	59 746
Hósána Jánoshalmi Zsidók Egyesülete	-	53 672	68 647	55 514	58 375
Veszprémi zsidó örökségi alapítvány	74 966	46 674	64 007	128 697	47 878
Hagyomány Szegedi Zsidó Szociális Alapítvány					41 034
Magyar-Izraeli Baráti Társaság Szombathely					30 718
Magyar Hallássérült Zsidók Egyesülete	-	9 551	47 625	39 196	11 835
Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem					7 224
Izrael Pécsi Barátainak Köre					4 055
Mezőcsáti Zsinagóga Megmentéséért Közalapítvány					1 187
Zsidó oktatási és információs központ alapítvány (Szochnut)	-	950 795	715 260	505 317	n. a.
Jótett (Mícve) Karitatív Alapítvány	-	-	102 560	53 317	n. a.
Alapítvány a budapesti Dohány utcai zsinagóga helyreállítására	185 924	51 024	38 289	38 140	n. a.

Nyolc új alapítvány gyarapította az egy százalékos felajánlásban részesült zsidó civil szervezetek körét 2007-ben. Kettő kivételével vidéki szervezetek, három a helyi zsinagóga helyreállítása céljából jött létre, három pedig izraeli baráti társaság. Három alapítvány felfüggesztette munkáját, köztük meglepő módon a Szochnut – honi méretek között – jelentősnek tekinthető oktatási és információs központja is.

A 34 alapítvány között csupán kettő akadt, amely a fenti öt évben végig növelni tudta bevételeit: egyik a *Chabad Lubavits Zsidó Nevelési És Oktatási Alapítvány*. A lubavicsi mozgalom közismert dinamizmusa itt is megmutatkozik. A másik *A szegei zsinagógáért* létrehozott alapítvány. Sajnálatos módon épp ellenkező tendenciát mutat a honi zsidóság első számú szociális segélyezője, a Joint által működtetett *Magyarországi Zsidó Szociális Segély Alapítvány*. Ennek bevétele öt év alatt felére csökkent, noha még mindig negyedik a sorban. (2003-2004-ben még első volt.)

Egyébként összesen öt alapítvány mondhat magáénak milliós nagyságrendű bevételt: négy oktatási illetve szociális célú alapítvány és egy civil szervezet, a *Magyar Zsidó Kulturális Egyesület*.

Az erős hullámvész ellenére a zsidó alapítványoknak felajánlott támogatás összességében folyamatosan nő. Ez a növekedés ráadásul gyorsabb (2003-2007 között 155 százalék), mint a zsidó felekezeteknek juttatott egy százalékok esetében (112 százalék).

Amennyiben a zsidó alapítványoknak juttatott összeget elosztjuk a zsidó felekezeteknek adott összeggel, hozzávetőlegesen megtudhatjuk, a rendelkezők hány százaléka ajánlja föl mindkét százalékát zsidó célokra. Az EMIH támogatóinak nem sokkal kevesebb mint fele (44 %) a mozgalom „világi szárnyát” (*Chabad Lubavits Alapítvány*) is támogatta. (Ebben persze jelentős szerepe van a Chabad hatékony technikájának, hiszen minden hívük postán megkapja azt a két borítékot, amelyet csak mellékelniük kell a bevalláshoz.)

A Mazsihiszhez köthető három alapítvány (*Szeretetkórház, Zsidó Egyetem és Cödókó*) esetében hasonlóképpen számolva alig nyolc százalékot kapunk. (A zsinagógák alapítványait is hozzászámolva tíz százalékot.) Az EMIH hívei tehát sokkal elkötelezettebbek közösségük iránt, mint a Mazsihisz támogatói.

Ugyanezzel a módszerrel megkaphatjuk a zsidó felekezetek támogatóinak „összesített hűségmutatóját” is.

„Hűségmutató” (%)	2003	2004	2005	2006	2007
EMIH javára rendelkezők		22	52	44	44
Mazsihisz javára rendelkezők	6	4	6	8	8
A négy zsidó felekezet javára rendelkezők összesen	17	16	21	24	23

Amint a legelső sorból látható, a zsidó felekezeteket támogatók negyötöde nem érzi szükségesnek, hogy másik egy százalékát a zsidó civil szférának juttassa. Ez elgondolkoztatóan alacsony arány. Az esetek jelentős részében feltehetőleg arról van szó, hogy az adóbevallást készítő személy a mellékelt listából ki tudja nézni a zsidó felekezetek adószámát, de a zsidó kötődésű alapítványok adószámát nem ismeri. Alighanem azért, mert a zsidó civil szférában nem tájékozott, abban nincs jelen. Más esetekben persze tudatosan rendelkezik másképpen: ma kétségkívül számos nemes cél közül választhat az adózó polgár. A „hűségmutató” mégis elárul valamit arról, milyen kevésbé vannak beágyazva a zsidó

közösségbe még azok is, akik egyébként nem zárkoznak el a támogatástól. Mindamellert az összesített mutató lassú növekedése a zsidó civil szféra valamelyes erősödését tükrözi.

Gadó János